

Hoorzitting Welzijn studenten

Vlaams Parlement, 17 februari 2022

Rebecca Léonard, Studentenpsycholoog, Vrije Universiteit Brussel

Manûshân Nesari, Teamcoördinator Studentenvoorzieningen, Hogeschool UCLL

Inhoud

- Mentaal welzijnsbeleid in HOI
- Breed en de hele student
- Gelaagde en gematchte werking
- Geïntegreerde en genetwerkt
- Dynamische werking
- En toen kwam COVID: impact op studenten
- En toen kwam COVID: impact op HOI
- Zicht op het einde van COVID
- Praktijkvoorbeeld VUB
- Wat nu? Welke noden?

Mentaal welzijnsbeleid in HOI

- HOI zijn in eerste plaats gericht op onderwijs
- Aandacht voor 'studentenwelzijn' niet nieuw: reeds decennia
 - Focus begeleidingsdiensten: verhogen studierendement en studentenwelzijn
 - Mentaal welzijn= studiebelemmerende factoren wegnemen
 - ⇒ (Studiegebonden) socio-emotionele problemen
 - Faalangst
 - Uitstelgedrag
 - Omgaan met stress
 - Sociale en academische integratie
 - Transitiegebonden psychologische problemen met effect op studies
 - Ontwikkelingsproblemen met effect op studies
 - ...

Mentaal welzijnsbeleid in HOI

- Iedere HOI heeft een andere eigenheid
 - Verschillen in organisatie
 - Verschillen in werking/focus
 - Verschillen in studentenpopulaties
 - Maatschappelijk welzijn ingebed in breder HOI-beleid
- Wat gemeenschappelijk?
 - Decretale opdracht Studentenvoorzieningen (medische en psychologische hulpverlening)
 - Breed en 'de hele' studerende persoon omvattend
 - Gelaagde en gematchte werking
 - Geïntegreerd en genetwerkt met andere partners (binnen als buiten de instelling)
 - Dynamische werking

Breed en 'de hele' student

- Verweven doorheen de hele HOI
- Verschillende actoren:
 - Studenten zelf
 - Opleidingen en docenten
 - Stuvo's,
 - Studentenpsychologen, studie(traject)begeleiders, huisartsen
 - ...
- Verschillende facetten:
 - Kwaliteitsvol onderwijs
 - Sociale en academische integratie
 - Inclusief en diversiteit-ondersteunend
 - Psychisch, medisch, sociaal, financieel
 - Huisvesting
 - Eten, sport, cultuur, ontmoetingsplekken,
 - Studentenwerking en -verenigingen
 - ...

Gelaagde en gematchte werking

- Zo dicht mogelijk bij de student en de opleiding
- Gedifferentieerde ondersteuning: in functie van de specifiekere noden, meer gespecialiseerde ondersteuning
 - => Begeleidingscontinuüm, preventiepiramide...
- Breed aanbod om zoveel mogelijk studenten laagdrempelig te ondersteunen
- Preventief én curatief werk
- 'Zelf aan de slag' - E-Health – Groepsinterventies – Individuele begeleiding
- Interventies bij nood- en crisissituatie

Appi woordenlijst Beslissingen van de... Home - Vlaams Parl... Home - Vlaams Mi... Katholiek Onderwij... De Standaard

Fezoring

Geïntegreerd en genetwerkt

- Op basis van expliciet beleid en unieke praktijk
- Dit vergt organisatie en overleg
- Samenwerking/overleg VLIR en Vlaamse Hogescholenraad
- Samenwerking/advies van SIHO en academische experts
- Samenwerking met Studenten(raad)
- Samenwerking (regionaal/associatie) met andere HOI
- Samenwerking met CAW, CGG, ELP ...

 Vlaamse Hogescholen Raad
 VLIR

Dynamische werking

- In functie van noden van studenten
- In functie van maatschappelijke situaties
- In functie en op basis van wetenschappelijk onderzoek

Apps woordenlijst Beslissingen van de... Home - Vlaams Parl... Home - Vlaams Mi... Katholiek Onderwij... De Standaard

En toen kwam COVID: impact op studenten

- Toename van aanmeldingen voor psychosociale begeleiding reeds aan de gang voor COVID
 - Uit de taboesfeer
 - Veel media aandacht (rode neuzen, warmste week,...)
- Covid zorgt voor nog grotere toename
 - COVID heeft impact op iedere student
 - Mentaal welzijn in media en politiek
- Geen algemene toename van pathologieën
- Wel verhoging van stress, demotivatie, socio-emotionele problemen, suicidale ideaties
- Wel verhoging van psychische problemen bij studenten die voordien al kwetsbaar waren
- 'Kwetsbare' studenten: studenten kunnen niet onmiddellijk terecht op 2de en 3de lijn, wachttijden
- 'Alle' studenten: belang van verbinding en veerkracht

 Vlaamse Hogescholen Raad

 vli

En toen kwam COVID: impact op HOI

- Versnelde uitbouw van online-dienstverlening
 - E-tools
 - Zelfhulpprogramma's
 - Gebruik van digitale kanalen, chat, discord, infographics...
- Combinatie online en live
- Meer aandacht voor preventieve werking => combinatie preventief én curatief
- Extra peer support initiatieven (zowel bottom-up als centraal georganiseerd)
- Doorverwijzingsproblemen op 2de en 3de lijn, 'bezorgdheid over student'
- 'Overleef'-modus: 'hoe grote hoeveelheid welzijnsvragen vanuit de studenten opvolgen?'
 - opschalen en overuren => veel druk/stress => uitval personeel
 - beleidskeuzes maken i.f.v. beperking wachttijd:
bijv. beperking van aantal sessies en wie in aanmerking, gedifferentieerde en getrapte werking
=> zorgen over 'kwaliteitsverlies'
- Belang van een eenduidig, duidelijk en geïntegreerd beleid binnen HOI (niet naast maar samen met elkaar)
- Belang van samenwerking over HOI heen: krachten bundelen
- Extra budgetten, ondersteuning/overleg via VLIR/VLHORA/SIHO, academische experts

Zicht op einde van COVID

- Welzijnsnoden van studenten zullen niet afnemen (sensibilisering, selectieve preventie, gespecialiseerde zorg, toename studentenpopulatie)
=> vraag blijft hoog
- Van curatief naar meer preventief werk, maar momenteel de combinatie
- Blijvende brede, gelaagde, geïntegreerde en dynamische werking
- Blijvend probleem met doorverwijzing wegens wachttijden voor 2de en 3de lijn
- Geëxpliciteerd welzijnsbeleid: keuzes zijn gemaakt en **opgestart**
- Nieuwe initiatieven **opgestart**
- We komen uit overleef-modus
- Studenten én medewerkers zijn moe...

Recording

WELZIJN VUB:
STUDENTPSYCHOLOGISCHE WERKING

VUB STUDIEBEGELEIDING
STUDY GUIDANCE

De Sta

DRIEHOEK STUDENTEN WELZIJN

STUDENTENPSYCHOLOGISCHE WERKING VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL

1) Geïntegreerd en gedragen door VUB-gemeenschap

- 1) Stuurgroep 'we(l)zijn studenten' met alle belangrijke actoren én m.i.v. studenten
- 2) Geëxpliciteerde visie en missie
- 3) Binnen 'Studiebegeleiding' samen met studie- en studietrajectbegeleiders en carrière-coach
- 4) Interne samenwerking: Studentenzaken, academische welzijnsverantwoordelijke, faculteiten, PILAR (cultuurdienst)

2) Gedifferentieerd en breed (vanuit de noden van de student)

- 1) Primaire preventie (voorkomen)
- 2) Secundaire preventie (vroegtijdig opsporen)
- 3) Tertiaire preventie (voorkomen van verergering)

3) Genetwerkt

- 1) Ondersteuning en advies van o.a. SIHO en academische experts
- 2) Samenwerking ander HOI (VLIR, regionaal-overleg Bxl...)
- 3) Samenwerking CAW, CGG, TEJO...

STUDENTENPSYCHOLOGISCHE WERKING VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL

4) Gelaagd en gematcht

1. Studenten kunnen zelf aan de slag

1. Moodspace
2. Infographics, CANVAS, welzijnstrip

2. Groepsessies

Trainingen, workshops, Q&A-sessies

3. Individuele begeleiding

- 1) Beperking in aantal sessies
 - 1) Momenteel: max 8 begeleidingssessies van 50'
 - 2) Opvolgingsessies van 25'
- 2) Twee ingangen voor individuele afspraken
 - 1) Online via bookings (eerste afspraak binnen de 4 weken)
 - 2) Via e-mail voor crisis (acute suicide, ernstig incident on campus, psychotisch...) -> UITZONDERLIJK (eerste afspraak binnen de week)

STAVAZA

- 1) **Geïntegreerd en gedragen door VUB-gemeenschap**
OPSTART-fase: nog veel werk mee om alle actoren mee te krijgen
- 2) **Gedifferentieerd en breed (vanuit de noden van de student)**
OPSTART-fase: nog veel werk mee om actoren én studenten mee te krijgen
- 3) **Genetwerkt: JA, graag!**
 - Verderzetting bestaande nuttige synergieën/overlegs/lerende netwerken
 - Ondersteuning VLIR/SIHO/academische experts
- 4) **Gelaagd (zelf aan de slag, groepsessies, individuele begeleiding)**
 - OPGESTART: studenten mee? maatschappij mee?
 - Blijvende evaluatie: volgens noden van studenten?/haalbaar voor medewerkers?

Wat nu? Welke noden?

- Vernieuwde geëxpliciteerde beleid/werkingen consolideren in structurele werkingen (Never waste a good crisis...)
- Opgestarte synergieën/overleg consolideren in structuren
- Momenteel 'omslagpunt' van én focus curatieve zorg én focus op preventieve zorg bij studenten
 - Studenten zelf de tijd geven voor die omslag naar preventieve en gelaagde zorg
 - Ook personeel van de HOI de tijd en ruimte geven voor (de creatie) van die zorg, ook worden meerdere actoren betrokken

⇒ Verhoogde middelen voor stuvo's/diensten studentenbegeleiding om dit te kunnen waar maken

⇒ Blijvende ondersteuning en overleg rond thema's 'welzijn Studenten' vanuit VLIR/Vlaamse Hogescholenraad/Studentenvoorzieningen/SIHO i.s.m. academische experts